

Groene vingers, zieke dieren

Zodra de eerste lentezon zich laat zien, komt het tuingereedschap weer tevoorschijn. Uren spenderen we aan een schoon terras, een onkruidvrije groene grasmat en bloemrijke borders. De echte tuinfanaat heeft heel wat hulpmiddelen nodig. Naast mest en kalk worden bestrijdingsmiddelen gebruikt tegen onkruid en ongedierte. En wat dacht je van reinigers om het terras toonbaar te krijgen. Dat soort middelen zijn echter niet altijd veilig voor huisdieren.

TEKST: STIJN PETERS, DIBEVO-DIERENARTS | FOTO: JANINE VERSCHURE

Wie zelf huisdieren heeft zal er vast over nadenken om zijn hond even binnen te houden als er giftige middelen zijn gebruikt. Maar dat de kat van de burens even later al weer door de tuin struint, is niet altijd bekend. Juist dan kunnen die groene vingers leiden tot ernstige gezondheidsklachten bij dieren. Om ellende te voorkomen is het dus verstandig om de waarschuwingen op de verpakking goed door te nemen of te kiezen voor minder schadelijke alternatieven.

Als sneeuw voor de zon

Groen hoort niet thuis op de terrastegels of het balkon. Algen en mos zijn een goede reden voor een intensieve schrobessie. Ook kan de hogedrukreiniger uitkomst bieden. Voor wie zich er makkelijker van af wil maken zijn er ook reinigingsmiddelen verkrijgbaar die de aanslag

als sneeuw voor de zon doet verdwijnen. Daar waar veel fabrikanten kiezen voor een biologisch middel op basis van enzymen, zijn er ook reinigers te koop met zogenaamde quaternaire ammoniumstructuren. Deze desinfectanten zijn uitermate effectief in het bestrijden van vrijwel alle ongewenste microflora. Het groen verdwijnt als sneeuw voor de zon. Het reinigingsmiddel werkt zolang het aanwezig is op het terras. Zolang het er nog niet afgespoeld is, krijgt een hond of kat die over het terras loopt de quaternaire ammoniumstructuren aan zijn zolen. Eenmaal thuisgekomen gaan die dieren hun poten likken. Aangezien deze middelen behoorlijk irriterend zijn voor de slijmvliezen kunnen ze uiteindelijk flinke schade veroorzaken in de bek, aan de neus en in de ogen. Door die irritatie gaat het dier in hevige mate speeksel en wil hij zelfs niet meer eten of drinken. Is er ook desinfectans doorgeslikt dan kunnen de maag of darmen beschadigen en gaan dieren braken.

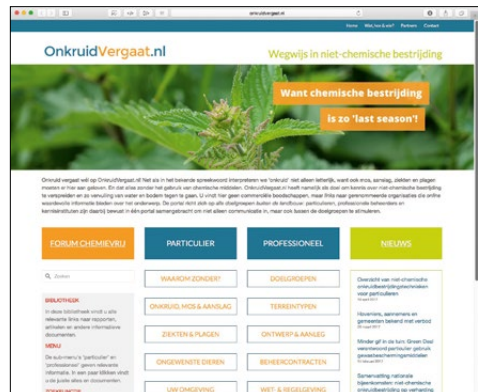
Weg met onkruid

Onder de onkruidbestrijders is al jarenlang een discussie gaande over de veiligheid van deze middelen voor mensen. De overheid is het gebruik van dergelijke middelen steeds meer aan banden aan het leggen. Gemeenten zijn verplicht afgestapt van het gebruik van chemische middelen. Zij gebruiken alternatieven, zoals verhitten met stoom of verbranden met gasbranders. Het gebruik van chemische middelen kan nog steeds voor particulieren. De meest gebruikte bestrijdingsmiddelen zijn glyfosaat en 2,4-dichloorfenoxyazijnzuur, afgekort tot 2,4-D. Deze middelen grijpen aan op stofwisselingsprocessen van de plant die zoogdieren missen. Toch zijn er wisselende meningen over de veiligheid. Glyfosaat werd door Amerikaanse gezondheidsinstanties betiteld als mogelijk kankerverwekkend, maar na meer onderzoek gaf de Europese tegenhanger aan dat dit niet waarschijnlijk was. Ook voor andere zoogdieren is glyfosaat, net als 2,4-D

Onkruidvergaat.nl

De overheid heeft in de afgelopen jaren geïnvesteerd om het gebruik van bestrijdingsmiddelen in en om de tuin te verminderen. Op websites als *onkruidvergaat.nl* worden tips gegeven om dergelijke middelen te vermijden. Ook in de dierenpeciaalzaak en het tuincentrum met een afdeling dier kiest een groeiende groep ondernemers (en consumenten) voor bestrijdingsmiddelen die veilig zijn voor huisdieren.

kan de mest ook leiden tot vergiftigingsverschijnselen. Dergelijke gevolgen zijn echter niet gelijk voor elke meststof. De samenstelling van mestsoorten is zeer wisselend en ook afhankelijk van het aanbod van grondstoffen. Uiteindelijk bevat het eindproduct stikstof, fosfaat en kalium. Maar ook andere mineralen zoals ijzer, koper en zink, kunnen aanwezig zijn. Deze stoffen kunnen, net als stikstof, in hoge concentraties giftig zijn. Organische mest wordt gevormd door het fermenteren van uitwerpselen van dieren en restanten van planten. De exacte herkomst hiervan is echter moeilijk te achterhalen. Daardoor kunnen er ook stoffen in zitten die giftig zijn voor dieren. Wanneer cacaodoppen in de mest zijn verwerkt kan dit een 'chocoladevergiftiging' veroorzaken. Honden gaan trillen, worden onrustig en krijgen allerlei zenuwklachten. Zit er bloed- of beendermeel in de mest, dan kan dit samenklonteren tot een grote bal en een verstopping veroorzaken. Een bemeste tuin is dus ongeschikt als speelplaats voor huisdieren. Pas wanneer de regen de meststoffen heeft weggespoeld kunnen de dieren er weer in.

Muizen- en rattengif

Gif tegen muizen en ratten is bedoeld om ongewenste dieren te bestrijden, maar ook huisdieren kunnen er ziek van worden. Ratten en muizen zijn redelijk intelligent. Een bestrijdingsmiddel dat de muis of rat in één keer doodt, wordt door andere dieren uit de groep vermeden. Om die reden stapten fabrikanten over op het produceren van bestrijdingsmiddelen met een stapeleffect. Hoe meer een muis

of rat ervan eet, hoe ernstiger de gevolgen. In muizen- en rattengif is gekozen voor langwerkende antistollingsmiddelen. Een lage dosering van dergelijke middelen is niet dodelijk. Door de wekenlange werking ervan, komt een volgende dosis harder aan. Is er genoeg van het middel opgenomen dan leiden de interne bloedingen tot de dood. Bij honden en katten die de korrels eten of die indirect vergiftigd worden door het eten van een gestorven knaagdier, is het effect ook afhankelijk van de dosering. In veel gevallen heeft een vergiftiging weinig gevolgen, doordat er maar weinig is opgegeten. Voor dieren die klachten ontwikkelen is het nodig om lange tijd vitamine K1 te geven. Hiermee wordt het effect van het gif tenietgedaan. Andere K-vitamines zoals K2 en K3 zijn niet voldoende in staat om bij huisdieren de bloedingneiging te verminderen en zijn daarmee niet geschikt als behandeling van dergelijke vergiftigingen.

Slakkenkorrels

Slakkenkorrels zijn ook erg smakelijk voor honden. En er zijn ook zeker katten die de korrels wel lusten. Er zijn korrels met mens- en diervriendelijke ingrediënten zoals ijzersulfaat. Bevatten de korrels metaldehyde dan leidt het snoepen ervan tot ernstige klachten. Binnen een paar uur komt het tot misselijkheid en braken. Metaldehyde werkt vervolgens in op het zenuwstelsel en veroorzaakt spiertrekkingen, toevallen en daardoor vaak ernstige oververhitting. Heeft een hond veel metaldehyde binnengekregen dan kan hij daaraan overlijden. ←

nauwelijks schadelijk. Alleen wanneer behandeld onkruid gevoerd wordt aan bijvoorbeeld konijnen of schapen krijgen de dieren te hoge concentraties binnen van dergelijke middelen en kunnen er wel lichamelijke klachten volgen. Als je dit voorkomt is er weinig aan de hand. Maar voor wie denkt onkruid en groene aanslag met veiligere middelen te bestrijden zoals azijn, zout of chloor: officieel is dit verboden zolang de effecten op het milieu nog niet zijn beoordeeld door overheidsinstanties.

Prachtige bloemen en groen gras

Het bemesten van gras, planten en struiken is een jaarlijks terugkerende voorjaarsklus. De stank van de mest is vaak zeer onaantrekkelijk voor mensen maar er zijn honden die er wel pap van lusten. Zij rennen uitgelaten het veld op en proberen de vers gestrooide korrels weer te verzamelen. Dat is niet zonder gevolgen. Want naast misselijkheid, braken en diarree